

نگاه بیرون

«دیپلماسی خط دو» عربستان واسرائیل

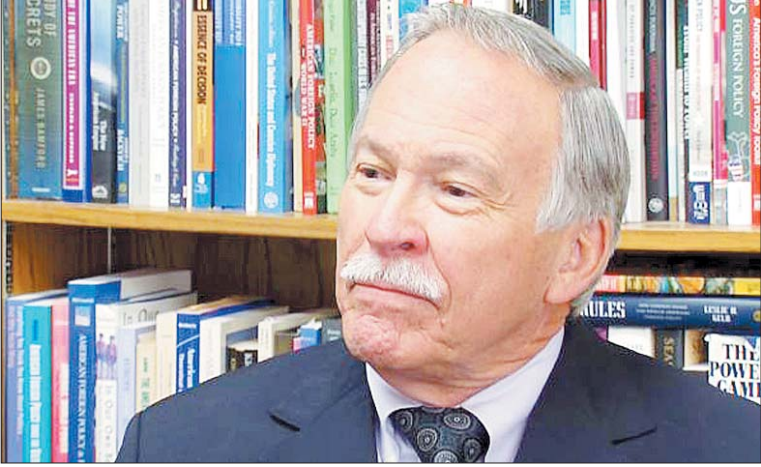

تامارا کافمن ویتزر*

● در یک رویداد قابل‌توجه، روز پنجشنبه در واشنگتن یکی از مقام‌های پیشین سعودی با یکی از مقام‌های کنونی اسرائیل فاش کردند که دیدارهایی در چارچوب «دیپلماسی خط دو» میان اسرائیلی‌ها و سعودی‌ها به‌منظور بحث و تبادل‌نظر درباره امنیت منطقه‌ای و به‌طور خاص چالش ایران انجام شده است. «دیپلماسی خط دو» شامل بحث درباره چالش‌های عرصه سیاست‌گذاری میان مقام‌های غیررسمی و اغلب بین چهره‌های دانشگاهی و کارشناسان اندیشکده‌ها است. باوجود آنکه در این نوع از دیپلماسی، دولت‌ها مشارکت ندارند اما آنان از نزدیک از محتوای مسائل مطرح‌شده در بحث‌ها آگاه هستند و از نتایج این گفت‌وگوها در دیپلماسی رسمی بهره می‌برند. به همین خاطر، معمولاً از «دیپلماسی خط دو» در مواقعی استفاده می‌شود که دو طرف با یکدیگر روابط دیپلماتیک رسمی ندارند و از این شیوه برای تبادل نظرات خود و آزمودن آنها در خارج از چارچوب مذاکرات رسمی استفاده می‌کنند. «دیپلماسی خط دو» حتی زمانی که فرایند مذاکرات رسمی در جریان بوده نیز انجام شده است. در واقع، بیانیه «اسلو» میان رژیم اسرائیل و سازمان آزادی‌بخش فلسطین به‌خودی‌خود نتیجه روند «دیپلماسی خط دو» بود که از سوی چهره‌های دانشگاهی اسرائیلی از جمله «بائیر هرشفلد» و پس از او «ران پونداک» صورت گرفته بود و این اقدامات در حالی انجام می‌شدند که مذاکرات رسمی در مادربد در جریان بودند. «دور گلده» نماینده رژیم اسرائیل در مذاکرات اخیر که مدتی سمت مدیرکلی وزارت امور خارجه آن رژیم را برعهده گرفت، نشان می‌دهد دیپلماسی خط دو تا چه اندازه بر سیاست‌گذاری‌های رسمی تأثیرگذار است.
باین‌حال، حتی در گفت‌وگوهای سطح بالا نیز دیپلماسی خط دو باید درون سیاست‌های رسمی موردتوجه دولت‌ها ادغام نشوند. واقعیت آن است که در دیپلماسی خط دو مشارکت‌کنندگان از محدودیت‌های سیاسی مصون هستند و با لزوم پاسخ‌گویی به افکار عمومی به دلیل ایده‌های مطرح‌شده، مواجه نیستند، درحالی‌که این مواضع در برابر تصمیم‌گیرندگان سیاسی وجود دارد. در نتیجه، ارزش آنکه نت به تنهایی در بسیاری از مواقع نتایج دیپلماسی خط دو منطبق با شرایط واقعی نیست، واضح است که گفت‌وگوهای میان «دور گلده» و «انور عنقی» به نتیجه‌ای حتی به‌عنوان طرح اهداف بلندپروازانه در قالب سندی مشترک یا چشم‌اندازی واحد برای امور منطقه‌ای دست نیافته‌اند. در نتیجه، ارزش دارد این پرسش مطرح شود که به چه دلیل نزدیک به ۱۸ ماه گفت‌وگوها بی‌سروصدا انجام شده بودند. نباید در میزان تعامل اسرائیلی- سعودی اغراق کرد. از دهه ۶۰ میلادی دو طرف راه‌هایی را برای ارتباط با یکدیگر و حتی همکاری به منظور مقابله با چالش‌های منطقه‌ای مشترک پیدا کردند. پس از آن نوبت به همکاری بر سر مقابله با «جمال عبدالناصر» رهبر پیشین مصر رسید و اکنون رویارویی با ایران در واقع، از منظر همکاری اسرائیلی- عربی، «دیپلماسی خط دو» در زمان نامناسبی انجام می‌شود. خطر وقوع جنگی دیگر در غزه و تهدیدات شبه‌نظامیان فلسطینی و اسرائیلی‌ها علیه یکدیگر و تهدید احتمالی افزایش آمار تلفات انسانی از سویی همچنین امید اندک دولت‌های عربی به تقویت روابط دیپلماتیک با «بنیامین نتانیاهو» از سوی دیگر، همگی هزینه‌های موجود برای سازش با اسرائیلی‌ها را نشان می‌دهند. پس در زمانی که دیپلماسی خط دو نتایج قابل‌توجهی به همراه نداشته، چرا باید ادامه یافته است؟ «الی لیک» خبرنگار در این باره توجه خود را به سرخوردگی مشترک «اورشلیم» (بیت‌المقدس) و «ریاض» از دیپلماسی آمریکایی- ایرانی معطوف کرده است. در چنین بستری علائم نشان می‌دهند اواما رئیس‌جمهوری آمریکا نسبت به نگرانی‌های متحدانش بی‌توجه است و این موضوع سبب نزدیکی بیشتر عربستان و رژیم اسرائیل به یکدیگر شده است. تردیدی ندارم که بخشی از انگیزه و ادامه دیپلماسی خط دو این موضوع بوده است اما بررسی دقیق‌تر موضوع پاسخ‌های بیشتری در اختیار ما قرار می‌دهد.برای نتایجی سیاست منطقه‌ای می‌تواند ارزش چنین گفت‌وگوهای عمومی‌ای را آشکار کند. در طرف سعودی، ژنرال «عشقی» یکی از مشاوران شاهزاده «بندر بن سلطان» یکی از استراتژیست‌های برجسته منطقه‌ای عربستان است اما اکنون ظاهراً به نفع شاهزاده «محمد بن‌تایف» تازه برگزیده‌شده به حاشیه رانده شده است. «عشقی» همچنین یکی از مشاوران شاهزاده فیصل نیز بوده و در گفت‌وگو با کارشناسان امنیتی اسرائیلی دارای تجارب بالایی بوده است.دست‌کم در طرف سعودی این احتمال وجود دارد که به‌دلیل آنکه گفت‌وگوها دیگر موثر نبوده، مانعی برای آشکارشدن آن وجود نداشته است. عربستان سعودی اکنون برای تعامل با رژیم اسرائیل می‌تواند بیش از دولت‌های گذشته ابتکار عمل به خرج دهد.فارغ از آن چه این گفت‌وگو و فاش‌شدن آن به ما می‌آموزد، واقعیت آن است که متحدان آمریکا نگرانی‌هایی درباره ایران دارند و از سیاست‌های واشنگتن در قبال آن کشور سرخورده شده‌اند.
«رئیس بخش خاورمیانه اندیشکده بروکینگز

پروفسور «رابرت دونالدسون»، رئیس کمیته روابط خارجی دانشگاه «تولسا» اوکلاهاما، در گفت‌وگو با «شرق»:

مسکونگران افزایش صادرات نفت ایران است

«فروش اس۳۰۰۰»، از سوی مسکوبه تهران، چالشی جدی برای عربستان سعودی و رژیم اسرائیل خواهد بود؛ چراکه آنان تسلیحات موردنیاز خود را از آمریکا خریداری کرده و در این حوزه کمبودی ندارند». اینها بخشی از نظرات پروفسور «رابرت دونالدسون»، رئیس کمیته روابط خارجی دانشگاه «تولسا» اوکلاهاما، بود که در گفت‌وگو با «شرق» مطرح کرد. او که تَر دکترایش را در زمینه سیاست‌های اقتصادی اتحاد جماهیر شوروی دریافت کرده و اکنون فعالیت‌های اصلی پژوهشی خود را بر مسائل روسیه متمرکز کرده است، در ادامه از چشم‌انداز روابط تجاری و نظامی ایران و روسیه و تأثیر عوامل خارجی بر آن می‌گوید.

● برخی معتقدند روس‌ها شرکای مطمئنی برای ایران نبوده‌اند. این گروه برای اثبات استدلال خود، موضوع لغو تصمیم روسیه برای فروش سامانه موشکی اس۳۰۰ به ایران در سال‌های گذشته را مطرح می‌کنند. منتقدان سیاست مسکو در قبال ایران معتقدند آن کشور همواره مانعی بر سر راه دموکراسی در ایران بوده است. نظر شما دراین‌باره چیست؟ آیا فکر می‌کنید روس‌ها شرکای بهتری در مقایسه با غرب برای ایران نیستند؟ روسیه همانند اکثر کشورهای دیگر، بیش از آنکه بخواهد شریک بالقوه هر کشوری باشد، به منافع خود توجه می‌کند و آن را در اولویت قرار می‌دهد. فشار غرب بر لغو فروش سامانه موشکی «اس-۳۰۰» از سوی مسکو به ایران زمانی صورت می‌گیرد که روس‌ها نیازمند همکاری با غرب بر سر پاره‌ای از مسائل هستند. روسیه در زمینه همکاری‌های خود با ایران براساس خواسته‌های ایران عمل نخواهد کرد. درمجموع، روس‌ها همواره با سیاست عملی آمریکا، یعنی صدور دموکراسی، مخالف بوده‌اند. در مقابل، تهران نیز درصدد مداخله در امور مناطق مسلمان‌نشین روسیه نیست؛ مناطقی که از نظر مسکو به‌عنوان ناحیه‌ای خطرناک قلمداد می‌شود. روسیه نیز به‌طور متقابل در سیاست داخلی ایران مداخله نخواهد کرد.

● آیا روسیه سامانه موشکی اس۳۰۰ را به ایران تحویل خواهد داد؟ این وضع چه تأثیری بر توازن قوای نظامی در منطقه می‌گذارد؟ اخبار منتشرشده نشان می‌دهد روسیه قصد فروش موشک‌های اس۳۰۰ به ترکیه را نیز دارد. ارزیابی شما دراین‌باره چیست؟ فروش سامانه اس-۳۰۰ از سوی مسکو به تهران، تأثیری جدی بر توازن نظامی منطقه نخواهد گذاشت؛ چراکه اسرائیل به فناوری‌های موشکی پیشرفته‌تری مجهز است و سعودی‌ها نیز در مقابل، تسلیحات خود را از آمریکا خریداری خواهند کرد.

● مقام‌های اسرائیل از تحویل احتمالی سامانه موشکی اس۳۰۰ از سوی مسکو به ایران ابراز نگرانی کرده‌اند. این موضوع چه تأثیری بر روابط مسکو- تل‌آویو خواهد داشت؟ گمان نمی‌کنم اسرائیلی‌ها واقعاً نگران این موضوع باشند؛ چراکه از نظر توان نظامی در موضع ضعف نیستند و می‌توانند با کمک آمریکا نیازهایشان را برطرف کنند.

● به نظر شما حلقه مشاوران پوتین و شخص او درباره ایران و مذاکرات هسته‌ای چگونه می‌اندیشند؟ توافقی هسته‌ای ایران و غرب چه تبعاتی برای مسکو به‌همراه خواهد داشت؟ در زمینه مذاکرات هسته‌ای روسیه شریک کامل غرب است. روسیه همواره اشاره کرده که فقط با برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران موافق است و در صورتی که ایران خواستار دست‌یابی به سلاح هسته‌ای باشد، با این موضوع مخالفت خواهد کرد. دست‌یابی هیچ‌یک از کشورهای همسایه روسیه به سلاح هسته‌ای در راستای منافع آن کشور نخواهد بود.

● پس از توافق احتمالی و رفع تحریم‌ها، ایران می‌تواند تولید نفت خود را افزایش داده و به کشورهای اروپایی راحت‌تر صادرات داشته باشد. افزایش صادرات نفت در زمانی که غرب به دلیل بحران اوکراین و نقش روسیه در آن، مسکو را تحریم کرده چه تأثیری بر اقتصاد روسیه خواهد گذاشت؟ آیا ایران جای روسیه را در عرصه انرژی خواهد گرفت؟ این موضوع چه تأثیری بر صنعت نفت روسیه خواهد گذاشت؟

روسیه در تلاش است قراردادهای بلندمدت فروش نفت با اروپا را به امضا برساند تا بتواند از سهم خود در بازار انرژی، آن هم در زمانی که قیمت‌ها در حال کاهش است، حفاظت کند. روس‌ها شدیداً از افزایش عرضه جهانی نفت نگران هستند، چه افزایش صادرات از ایران باشد یا از سوی آمریکا. روسیه به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد. ● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد. ● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد.

● پیش از توافق احتمالی و رفع تحریم‌ها، ایران می‌تواند تولید نفت خود را افزایش داده و به کشورهای اروپایی راحت‌تر صادرات داشته باشد. افزایش صادرات نفت در زمانی که غرب به دلیل بحران اوکراین و نقش روسیه در آن، مسکو را تحریم کرده چه تأثیری بر اقتصاد روسیه خواهد گذاشت؟ آیا ایران جای روسیه را در عرصه انرژی خواهد گرفت؟ این موضوع چه تأثیری بر صنعت نفت روسیه خواهد گذاشت؟

روسیه در تلاش است قراردادهای بلندمدت فروش نفت با اروپا را به امضا برساند تا بتواند از سهم خود در بازار انرژی، آن هم در زمانی که قیمت‌ها در حال کاهش است، حفاظت کند. روس‌ها شدیداً از افزایش عرضه جهانی نفت نگران هستند، چه افزایش صادرات از ایران باشد یا از سوی آمریکا. روسیه به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد. ● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد.

دیپلماسی

پروفسور «مارک ان.کانز»، استاد علوم سیاسی دانشگاه «جورج میسن» ویرجینیا، در گفت‌وگو با «شرق»:

روسیه برای هیچ کشوری شریک قابل اعتمادی نیست

روسیه بیش از هر کشور دیگری از نتیجه مذاکرات هسته‌ای ایران و غرب و توافق احتمالی هراس دارد. این نظر پروفسور «مارک ان. کانز»، استاد علوم سیاسی دانشگاه «جورج میسن» ویرجینیا در آمریکا است. او معتقد است تأثیر لغو تحریم‌ها پس از توافق هسته‌ای سبب خواهد شد وابستگی کشورهای اروپایی به نفت روسیه کمتر شود و آن کشور در حوزه انرژی با تهدیدی جدی مواجه شود. پروفسور «کانز» که عمده مطالعاتش در حوزه سیاست داخلی و خارجی روسیه بوده و مقالات و کتاب‌های متعددی دراین‌باره نوشته است، تصمیم روس‌ها برای تحویل سامانه موشکی اس۳۰۰ به ایران را در راستای برنامه روسیه به‌منظور جلوگیری از کاهش سطح روابط با تهران در رقابت با کشورهای غربی قلمداد می‌کند.

● برخی معتقدند روس‌ها شرکای مطمئنی برای ایران نبوده‌اند. این گروه برای اثبات استدلال خود، موضوع لغو تصمیم روسیه برای فروش سامانه موشکی اس۳۰۰ به ایران در سال‌های گذشته را مطرح می‌کنند. نظر شما دراین‌باره چیست؟ فکر نمی‌کنم دولت کنونی روسیه شریک خوبی برای هیچ کشوری در جهان، از جمله ایران باشد. طبق توافق گور- جرنومردین در دهه ۹۰ میلادی، روسیه تکمیل نیروگاه بوشهر را به تعویق انداخت و بعدها تصمیمش برای فروش سامانه موشکی اس۳۰۰ به ایران را لغو کرد. این شواهد همگی نشان می‌دهند مسکو همواره اجرای تعهدات خود در قبال ایران را در مقابل فشار غرب به تعویق انداخته است. روسیه حتی شریک خوبی برای غرب نیز نیست. روسیه خواستار دموکراتیزاسیون در هیچ کشور جهان نیست. باوجود آنکه می‌دانم عده‌ای در ایران به سمت روس‌ها گرایش دارند، اما آشکار است اکثریت ایرانیان این کشور بی‌اعتمادند.

● فکر می‌کنید روسیه در نهایت سامانه موشکی اس۳۰۰ را به ایران تحویل خواهد داد؟ این وضع چه تأثیری بر روی توازن قوای نظامی در منطقه می‌گذارد؟ اخبار منتشرشده نشان می‌دهند روسیه قصد فروش موشک‌های اس-۳۰۰ به ترکیه را نیز دارد. ارزیابی شما دراین‌باره چیست؟ روسیه جز در دو بخش تسلیحاتی و انرژی، صادرکننده مهمی به‌شمار نمی‌آید. ایران نیز احتمالاً مایل به خرید هیچ کالایی از آن کشور، جز تسلیحات نظامی، نخواهد بود. بازرگانان غربی از فرصت ایجادشده برای فروش تمام تولیدات خود به ایران در طیف گسترده‌ای از تنوع استقبال خواهند کرد. در حالی است که روس‌ها فرصت محدودی برای بهره‌بردن از روابط تجاری با ایران دارند.

● آیا موضع روسیه در قبال سوریه تغییر خواهد کرد؟ آینده سوریه و دولت «بشار اسد» را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد. ● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد.

● پس از توافق احتمالی و رفع تحریم‌ها، ایران می‌تواند تولید نفت خود را افزایش دهد و به کشورهای اروپایی راحت‌تر صادرات داشته باشد. افزایش صادرات نفت در زمانی که غرب به دلیل بحران اوکراین و نقش روسیه در آن، مسکو را تحریم کرده چه تأثیری روی اقتصاد روسیه خواهد گذاشت؟ اگرچه کشورهای اروپایی نمی‌توانند به سرعت وابستگی خود را به صنعت نفت روسیه کاهش داده و آن را با نفت کشور دیگری جایگزین کنند با این حال پس از لغو تحریم‌ها علیه ایران، به دلیل وجود ظرفیت فراوان در ایران، اروپا می‌تواند وابستگی به نفت مسکو را به تدریج کاهش دهد. اگر غرب در صنعت نفت ایران سرمایه‌گذاری کند فرصت از شرکت‌های روس سلب خواهد شد و این موضوع به صنعت نفت روسیه لطمه خواهد زد.

● پس از توافق هسته‌ای ایران، مشتریان اروپایی نفت ایران افزایش خواهد یافت. چشم‌انداز تأثیر این موضوع علاوه بر روسیه بر حوزه انرژی چین و هند چگونه خواهد بود؟ چین و هندوستان واردکنندگان نفت از ایران هستند و در نتیجه، افزایش صادرات آن کشور با استقبال آنان مواجه خواهد شد. این در حالی است که مسکو صادرکننده نفت است و در نتیجه به ایران به چشم یک رقیب می‌نگرد و افزایش صادرات و تولید نفت ایران به نفعش نیست.

● بازشدن درهای اقتصاد ایران به روی کالاهای غربی چه تأثیری بر بازار ایران برای محصولات روس خواهد داشت؟ به نظر می‌رسد پس از لغو تحریم‌ها، احتمالاً روابط اقتصادی و تجاری ایران و غرب افزایش خواهد یافت. همانند هر کشور دیگری ایران نیز احتمالاً از کالاهای غربی و چینی استقبال کرده و آنها را به کالاهای روسی ترجیح می‌دهد؛ چرا که این کالاهای از کیفیت چندانی برخوردار نیستند.

● آیا موضع روسیه در قبال سوریه تغییر خواهد کرد؟ آینده سوریه و دولت «بشار اسد» را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟ «پوتین» تمایلی به تغییر موضع مسکو در قبال بحران سوریه ندارد. آنچه او نگران آن است تغییر احتمالی موضع ایران درباره سوریه در صورت بهبود روابط ایران و غرب است. به نظر من، کلید حل بحران سوریه نه توافق آمریکایی- روسی که ابتکار عملی مورد حمایت آمریکا برای حل اختلاف میان ایران و ایوبزبسیون سوریه است؛ توافقی که مورد حمایت کشورهای منطقه از جمله ترکیه، عربستان سعودی و قطر قرار خواهد گرفت.

● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ باوجود آنکه آمریکا، روسیه و ایران هر سه منافع مشترکی در مبارزه علیه داعش دارند اختلافات کنونی میان واشنگتن- مسکو مانع از همکاری نزدیک‌تر میان آنان با یکدیگر در این مورد خاص می‌شود.

● مقام‌های اسرائیلی از تحویل احتمالی سامانه موشکی اس۳۰۰ از سوی مسکو به ایران ابراز نگرانی کرده‌اند. این موضوع چه تأثیری بر روابط مسکو- تل‌آویو خواهد گذاشت؟ رژیم اسرائیل آشکاراً مخالف خود با فروش اس۳۰۰ از سوی روسیه به ایران را ابراز کرده است. اگرچه اخباری مبنی بر توافق محرمانه میان روسیه و رژیم اسرائیل بر سر تعویق تحویل اس-۳۰۰ از سوی مسکو به تهران صورت گرفته است؛ باین‌حال، آنچه روسیه را در این باره نگران می‌کند آن است که اگر مسکو به‌طور جدی تصمیم بگیرد سامانه موشکی را به تهران تحویل دهد، احتمال کمک نظامی رژیم اسرائیل به دولت اوکراین به عنوان مقابله‌به‌مثل امکان‌پذیر خواهد بود. باید اشاره کرد علاوه بر رژیم اسرائیل همه کشورهای عربی – به‌جز عمان – نگران کمک‌های تسلیحاتی روسیه به ایران هستند. مقام‌های مسکو در این باره به کشورهای عربی گفته‌اند اگر نگران هستند، می‌توانید از ما (مسکو) تسلیحات موردنیاز خود را خریداری کنید تا توازن قوا برقرار شود.

● به نظر شما حلقه مشاوران پوتین و شخص او درباره ایران و مذاکرات هسته‌ای چگونه می‌اندیشند؟ توافقی هسته‌ای ایران و غرب چه تبعاتی برای مسکو به همراه خواهد داشت؟ روسیه به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد.

● پس از توافق احتمالی و رفع تحریم‌ها، ایران می‌تواند تولید نفت خود را افزایش داده و به کشورهای اروپایی راحت‌تر صادرات داشته باشد. افزایش صادرات نفت در زمانی که غرب به دلیل بحران اوکراین و نقش روسیه در آن، مسکو را تحریم کرده چه تأثیری بر اقتصاد روسیه خواهد گذاشت؟ آیا ایران جای روسیه را در عرصه انرژی خواهد گرفت؟ این موضوع چه تأثیری بر صنعت نفت روسیه خواهد گذاشت؟ روسیه به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد. ● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد.

● پس از توافق احتمالی و رفع تحریم‌ها، ایران می‌تواند تولید نفت خود را افزایش داده و به کشورهای اروپایی راحت‌تر صادرات داشته باشد. افزایش صادرات نفت در زمانی که غرب به دلیل بحران اوکراین و نقش روسیه در آن، مسکو را تحریم کرده چه تأثیری بر اقتصاد روسیه خواهد گذاشت؟ آیا ایران جای روسیه را در عرصه انرژی خواهد گرفت؟ این موضوع چه تأثیری بر صنعت نفت روسیه خواهد گذاشت؟

روسیه به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد. ● آیا امکان همکاری واشنگتن- مسکو در مبارزه علیه داعش و سایر گروه‌های تروریستی در منطقه وجود دارد؟ مسکو به‌شدت به‌دنبال یافتن راه‌حلی برای دوران گذار است که مانع از افزایش قدرت دانش شود. «کری» و «پوتین» اخیراً در حال مذاکره درباره احتمال تغییر رژیم در سوریه بودند، به‌گونه‌ای‌که این موضوع بتواند حافظ منافع هر دو کشور آمریکا و روسیه باشد.

کوتاه دیپلماسی

بعیدی‌نژاد:

پالایش متن توافق ازموارد اختلافی است

● ایرنا: حمید بعیدی‌نژاد، رئیس تیم کارشناسی مذاکره‌کننده ایران، روند مذاکرات در سومین روز وین را «کند و آهسته» توصیف و تأکید کرد: بحث‌های مهمی برای امکان پالایش متون از موارد اختلافی صورت گرفت. مدیرکل سیاسی و امنیت بین‌الملل وزارت خارجه شنبه‌شب در صفحه اینستاگرام خود نوشت: دو جلسه کارشناسی در صبح و بعدازظهر درباره مباحث هسته‌ای و تحریم‌ها میان تیم‌های کارشناسی ایران و نمایندگان ۵+۱ برگزار شد که در آنها متن پیوست‌های مربوطه مورد بحث و بررسی بیشتر قرار گرفت. با انجام این مرحله از مذاکرات کارشناسی، این دور از مذاکرات پایان یافت. پس از این مذاکرات، بلافاصله هماهنگی‌های لازم برای تعیین چارچوب و زمان‌بندی جلسات بعدی معاونان و کارشناسان صورت خواهد گرفت. در مجموع هرچند با توجه به ماهیت پیچیده مباحث، پیشرفت در مذاکرات تدوین متن‌ها روند کند و آهسته‌ای دارد، اما در این دور از مذاکرات، متن اصلی و پیوست‌های فنی درباره مباحث هسته‌ای و تحریم‌ها هرچه بیشتر تکمیل شد و بحث‌های مهمی برای امکان پالایش هرچه بیشتر این متون از موارد اختلافی صورت گرفت.

کویت سال گذشته هیچ روایدی برای ایرانیان صادر نکرده

● فارس: علیرضا عنایتی، سفیر ایران در کویت، در گفت‌وگو با «مرکز بین‌المللی مطالعات صلح» با اشاره به صدور صد هزار روایدی برای کویتی‌ها در سال گذشته، گفت: هیچ روایدی برای ایرانیان صادر نشده و به مسئولان کویتی انتقادآتان را منتقل کرده‌ایم و آنها وعده‌هایی داده‌اند. عنایتی با تأکید بر اینکه درخواست‌های زندانیان ایرانی همکاران خوبی از سوی مسئولان ذی‌ربط با ایران صورت گرفته، گفت: با انتقال تعدادی از زندانیان برای گذران مدت باقی‌مانده محکومیتشان موافقت شده است. این مقام مسئول افزود: جدا از این، هم‌اکنون زمینه همکاری در چهار بخش سیاسی- امنیتی، اقتصادی- تجاری، علمی و فرهنگی- اجتماعی و کنسولی وجود دارد.

ادامه از صفحه ۱۵

سراب عدالت اجتماعی دربرنامه ششم

یعنی در درجه اول ازبین‌بردن شرایطی که انسان‌ها را از دسترسی برابر به فرصت‌های برابر منع می‌کند و از بین بردن شرایطی که حقوق بنیادی انسان‌ها را تحت تأثیر می‌کند و در درجه بعدی متوقف‌کردن سیاست‌ها و اقداماتی است که اثر منفی در زمینه مناسبات اجتماعی به‌نفع بی‌عدالتی و به ضرر عدالت اجتماعی برقرار می‌کنند. در زمینه آزادی‌های مدنی به همان اندازه مانع‌تراشی می‌کند که تحمیل محدودیت‌های تحصيلی، تحقیقاتی علمی و از این قبیل. تحمیل آسیب‌های گسترده به محیط‌زیست به همان اندازه به بی‌عدالتی دامن می‌زند که مسئولیت‌گریزی دولت در زمینه ارائه خدمات اساسی مربوط به آموزش و سلامت. بنابراین اگر واقعا اراده‌ای و برنامه‌ای برای این مسئله وجود داشته باشد، از جهت سلبی اولویت با متوقف‌کردن مواردی است که مورد اشاره قرار گرفت و از نظر ایجابی هم اساس ماجرا بسترسازی نهادی برای اشتغال مولد است. در چندسال اخیر، این ایده را البته با الهام از کارهای بسیار ارزنده‌ای که در این حوزه شده، با عنوان کلی تولیدمحوری مورد توجه قرار داده‌ایم. به صراحت بگویم تأیامی که زمانی که ساختار نهادی کنونی ایران به‌صورت نظام‌واره تولید و به نفع رانت و ربا و فساد و واسطگی سامان پیدا کرده، برخورد‌های جزئی و موضعی مثل دستکاری نرخ بهره، یا دست‌کاری‌های دیگری که در دستور کار دولت است، اینها فقط به مناسبات مشوق رانت و فساد و ربا دامن خواهد زد. به‌عبارت‌دیگر، تا زمانی که ساختار انگیزشی در نظام بانکداری ایران به گونه‌ای تغییر نکرده است که ترجیح داده شود به تولیدکنندگان و تأمین مالی آنها اولویت بدهند، کارکرد کاهش نرخ بهره، تقدیم رانت جدید به غیرمولدها، یعنی دسترسی به اعتبارات بانکی ارزان‌تر است. ازاین‌رو، با قاطعیت می‌توان گفت تا زمانی که این ساختار نهادی با الگوی موجود کار می‌کند، دست‌کاری جزئی و موضعی فقط زمان را از ملکت می‌گیرد و هزینه‌های ناشی از افزایش نابرابری‌ها و تضعیف بیشتر بنیه تولید ملی و تشدید ناهنجاری‌های اجتماعی را بیشتر خواهد کرد؛ بنابراین باید امیدوار باشیم دولت محترم در آستانه تدوین برنامه ششم، این بلوغ فکری را از خود نشان دهد که جست‌وجوکردن توسعه در دوره سال‌های برنامه ششم بدون‌اعتنا به عدالت اجتماعی، جز سراب چیز دیگری نخواهد بود. برای برقراری عدالت اجتماعی هم علم‌محوری و تولیدمحوری و رهاآزمندی‌ها و زیاده‌خواهی‌های رانت‌خواران و باخواران و واسطه‌ها، باید در دستور کار قرار گیرد.